

ÚJABB ADATOK A BALATONI PSZAMMON MIKROFAUNÁJÁNAK ISMERETÉHEZ¹

VARGA LAJOS

Magyar Tudományos Akadémia Talajbiológiai Kutató Laboratóriuma, Sopron

(Érkezett: 1956. május 4.)

Egy régebbi értekezésemben (VARGA 1938) ismertettem a Balaton nedves homokpartjának élővilágáról (pszammon) végzett vizsgálataim eredményeit. Ezeket a kutatásokat 1935—36-ban végeztem és főként a Balaton délnyugati, a Tihanyi-félszigettől elválasztott medencéjének somogyi homokos partjain vettem mintákat Szántódtól majdnem Fonyódig. Zamárdi partjain, amelyek már az északkeleti medencéhez számíthatók, főként a fürdőtelep parti homokturzásain 1935-ben gyűjtöttem. Így az északkeleti medence homokos partjainak vizsgálatát is szükséges volt végrehajtani. Ezt 1938 és 1939 nyarán, szűk keretek között és kevés helyen végeztem el. Itt a következő helyeken gyűjtöttem:

1. *Balatonalmádi* szabad fürdőjének nedves homokfövényén (1938. VIII. 5.). A Balaton veszprémi partjai eléggé kövesek, homokpart csak kevés helyen és kis területen alakulhatott ki. Az almadii fürdő homokfövénye azonban szép és terjedelmes volt. A homokot átitató víz hőmérséklete 10 óra körül 21 °C, pH-ja 7,2 (kolorimetrikusan mérve).

2. *Siófoknál* 1938. VIII. 8-án két helyről vettem mintákat:

a) az akkori Tátra-szálló közelében a mólószerű töltés és a part sarkában kialakult szép homokpadról. 13 óra körül a homokot átitató víz hőmérséklete 23 °C, pH-ja 7,4.

b) az előbbi helytől 1,5 km-re északkeletre, szép homokos part, a finom homokban feltűnően sok muszkovit-csillámszemcse és kagylótörmelék. A homokot átitató víz hőmérséklete 26,4 °C (a levegőé 14 órakor 24,8 °C), pH-ja 7,7. A homok felszínét az eupszammonnak megfelelő területen dús zöldalga-lepedék vonta be. Egyébként nyáron ez a zöld mész-takaró nem nagyon gyakori a somogyi part nedves homokján, ámde az északi rész partjain eléggé sokszor megjelenik.

3. *Zamárditól* délre, a fürdőteleptől kb. 400 m-re, jól fejlődött homokpart, finom homokkal, amelyben elég sok apróra zúzott kagylóhéj is van.

¹ A dolgozatban közölt részletes adatok már 1939 végén együtt voltak. Sajnos, a közbejött történelmi események és egyéb elfoglaltságom nem engedték meg összefoglalásukat. Erre csak most került sor.